

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Οπλοφορία, χρήση πυροβόλων όπλων από αστυνομικούς και εκπαίδευσή τους σε αυτά»

Με το υπό εξέταση σχέδιο νόμου αντιμετωπίζονται ουσιαστικά τρία ζητήματα: οι προϋποθέσεις οπλοκατοχής και οπλοφορίας του αστυνομικού, οι περιπτώσεις επιτρεπτής χρήσης του πυροβόλου όπλου και οι ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των προηγουμένων ρυθμίσεων.

Όπως σημειώνεται και στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, η ισχύουσα σήμερα νομοθεσία επί του θέματος (ιδίως ο νόμος 29/1943) είναι αόριστη, και ως εκ τούτου αντίκειται στο άρθρο 7 παρ. 1 του Συντάγματος.

Το νομοσχέδιο, ακολουθώντας μάλλον κανόνες του αγγλοσαξωνικού δικαίου, προτάσσει, στο άρθρο 1, την αυθεντική ερμηνεία των όρων του κειμένου, ενώ έπονται, στη συνέχεια, οι ουσιαστικές και λοιπές ρυθμίσεις.

Κατά το άρθρο 2 παρ. 4 β' Νσχ, απαγορεύεται η οπλοφορία του αστυνομικού για δύο χρόνια, μετά από καταδίκη του με οριστική απόφαση για παράβαση της νομοθεσίας περί όπλων. Η ρύθμιση αυτή δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη της την πιθανότητα, ο αστυνομικός, στο μεσοδιάστημα, να αθωωθεί με τελεσίδικη ή αμετάκλητη απόφαση.

Αναφορικά με τη χρήση του όπλου, τίθενται γενικοί κανόνες που υπηρετούν την αρχή της αναλογίας μέσων και σκοπού και, γενικότερα, της απαγόρευσης του υπερμέτρου. Η χρήση του πυροβόλου όπλου δεν επιτρέπεται, εάν το ίδιο αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί με άλλα, ηπιότερα, μέσα, που ορίζονται ειδικά και με κλιμάκωση βαρύτητας (άρθρο 3 Νσχ) ή όταν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η χρήση, μολονότι απαραίτητη, εμφανίζεται ως υπερβολική σε σχέση με το είδος της απειλούμενης βλάβης και την επικιν-

2

δυνότητα της απειλής. Επί πλέον, πριν από τη χρήση επιβάλλεται η ανακοίνωση της ιδιότητας του αστυνομικού και της πρόθεσής του να χρησιμοποιήσει το όπλο, κάτι το οποίο αφήνει επαρκή χρόνο ανταπόκρισης. Παράλληλα, τίθεται ως προϋπόθεση της πρόταξης – απειλής με το όπλο, η αντικειμενική ύπαρξη κινδύνου ένοπλης επίθεσης. Ακόμη, θα πρέπει να έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα για να μην πληγεί αμέτοχος, ενώ ο πυροβολισμός κατά οχήματος που ενέχει κίνδυνο πλήξης επιβαίνοντος αντιμετωπίζεται όχι ως πυροβολισμός κατά πράγματος, αλλά ως πυροβολισμός ακινητοποίησης, για τον οποίο γενικά απαιτείται ένοπλη επίθεση ή ένοπλη απόδραση ή ένοπλη παρανομή διακίνηση ανθρώπων κλπ.

Οι παραβάσεις, με δόλο ή από αμέλεια (με διαφοροποίηση του αντίστοιχου πλαισίου ποινής), των παραπάνω κανόνων καθώς και η πλημμελής φύλαξη του όπλου τυποποιούνται ως πλημμελήματα (άρθρο 6 Νσχ.), ενώ προβλέπονται ως διακεκριμένες παραλλαγές ή επιβαρυντικές περιστάσεις η περιέλευση της κατοχής του όπλου σε τρίτον ή η τέλεση των παραβάσεων εκτός υπηρεσίας. Τέλος, αποκλείεται η άρση του καταλογισμού σε περίπτωση υπέρβασης της άμυνας από μέρους του αστυνομικού λόγω ταραχής, εφόσον η εκπαίδευσή του δεν συγχωρεί τέτοια συμπεριφορά.

Αθήνα, 9 Ιουνίου 2003

Ο εισηγητής
Στέφανος I. Κουτσουμπίνας
Επίκ. Καθηγητής Δημοκριτείου Παν/μίου Θράκης
Προϊστάμενος του Β' Τμήματος

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αναπληρωτής Καθηγητής
Οικονομικού Παν/μίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Καθηγητής Κώστας Μαυριάς